

ФРАЗЕОЛОГІЯ ЯК ОБ'ЄКТ ПОЛІАСПЕКТНОГО ВИВЧЕННЯ

Полєжаєв Ю. Г.

*кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент,
доцент кафедри іноземних мов професійного спілкування
Національний університет «Запорізька політехніка»
вул. Жуковського, 64, Запоріжжя, Україна
orcid.org/0000-0001-9160-6945
yuriy.brikrio@gmail.com*

Ключові слова: *теорія фразеології, теоретичне і прикладне мовознавство, міждисциплінарний підхід, наявні напрями фразеологічних досліджень, синергія наукових методів.*

Інтегративний характер сучасної науки, опанування нових способів пізнання вможливили впровадження міждисциплінарних методів у мовознавчі дослідження. У статті представлено огляд наукових праць із проблем фразеології (к. XX ст. – донині), проаналізовано класичний і некласичний підходи до аналізу фразеологічної мікросистеми мови, визначено ефективність цих підходів для аналізу стійких виразів, з'ясовано переваги та обмеження наявних напрямів. Акцентовано на тому, що сучасна теорія фразеології формувалася під впливом різних підходів до тлумачення усталених виразів, класифікації одиниць та визначення об'єкта фразеології.

Представники класичного підходу продовжують довготривалі дискусії стосовно термінологічної стрункості та критеріїв зарахування тих чи інших виразів до фразеологічної підсистеми. Типологічне та порівняльно-історичне мовознавство фокусує увагу на семантичній параметризації фразеологічних підсистем, історичній динаміці та джерелах їх формування. Лінгвокогнітивний, етнопсихолінгвістичний й лінгвокультурологічний аспекти дозволяють розглянути образні основи міжмовного ядра та специфічної фразеології, особливості втілення знань про світ у когнітивних і мовних структурах. Розкриття комунікативної потужності фразеологізмів, їх варіативності унеобходнюють синергію когнітивного, лінгво-прагматичного та лінгво-стилістичного аспектів. Упродовж останніх років виявляється стійка тенденція до науково-прикладних досліджень у галузі фразеології, спрямованих на вдосконалення лінгвістичних баз даних у фразеологічній лексикографії та термінографії, а також комп'ютерної обробки багатослівних виразів. Систематизація чинних підходів і напрямів вивчення фразеології дозволяє дійти висновків про актуальність комплексного аналізу цих одиниць, розкриття їх семіотичного потенціалу, механізмів збереження вагомої культурної інформації в компактній формі. Міждисциплінарне вивчення фразеології забезпечить розуміння тенденцій формування фразеологічних систем, їх історичну динаміку, умови, чинники та механізми розвитку. Запропонована розвідка поглиблює уявлення стосовно сучасного стану та перспектив розвитку теорії фразеології.

PHRASEOLOGY FROM A COMPREHENSIVE PERSPECTIVE

Polyezhayev Yu. G.

*Candidate of Sciences in Social Communications, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Foreign Languages for Professional Communication
“Zaporizhzhia Polytechnic” National University
Zhukovskoho str., 64, Zaporizhzhia, Ukraine
orcid.org/0000-0001-9160-6945
yuriy.brikrio@gmail.com*

Key words: *theory of phraseology, theoretical and applied linguistics, interdisciplinary approach, current trends in phraseology, synergy of scientific methods.*

The idea of integrated science and employment of research methods involving different areas of knowledge have enabled interdisciplinary studies of language. Providing an overview of scientific papers on phraseology published within recent decades, the article compares classical and non-classical approaches to the phraseological subsystem of language, reveals their efficiency in the study of set expressions, explains advantages and limitations of current trends. It is emphasized that the contemporary theory of phraseology has been shaped by various conceptions of set phrases, their classification, and the subject matter of phraseology as a subbranch of linguistics.

The proponents of the classical approach have had numerous discussions about the terminological accuracy and relevant criteria in phraseology classification. Language typology, historical and comparative linguistics focus on semantic parametrization of phraseological subsystems, chronological changes and sources of phraseology. Cognitive linguistics, ethno-psycholinguistics, and linguistic culturology look into the images underlying the universal core and culture specific phraseology, embodiment of knowledge and experience in cognitive and language structures. The synergy of cognitive linguistics, linguistic pragmatics and stylistics has made a significant contribution into the study of the functions performed by phraseologisms in various spheres of communication. In recent years there has been a strong tendency in applied phraseology to elaborate language databases for phraseological lexicography and terminology, computer processing of multi-word phrases.

The review of the current trends and methods in phraseological studies allows to argue that phraseologisms should become an object of a comprehensive analysis aimed at examining their semiotic functions, discovering their encoding capacity as well as their ability to compactly store and transmit significant elements of culture. An interdisciplinary treatment of phraseologisms may provide a deeper understanding of tendencies in the development of phraseological systems, help to explain historical changes, interpret circumstances, causes and mechanisms of their formation. The findings should increase academic awareness of the current state and perspectives in phraseological studies.

Постановка проблеми. Фразеологія, увагу до якої привернув Ш. Баллі на поч. ХХ ст., залишається привабливим об'єктом дослідження для представників різних галузей та напрямів філології. Це пояснюється яскравою образністю, культурною насиченістю, особливостями структури та змісту усталених виразів, їх комунікативною активністю. Сучасна теорія фразеології формувалася під впливом різних підходів до тлумачення усталених виразів, класифікації одиниць та визначення об'єкта фразеології. Попри очевидні розбіжності в наявних концепціях

(Ш. Баллі, В. Виноградов, О. Кунін, В. Мокієнко, М. Шанський), вони швидше доповнюють одна одну, ніж конкурують.

Результати вивчення фразеологічного складу типологічно та генетично неспоріднених мов узагальнено у фундаментальних працях вітчизняних та зарубіжних лінгвістів (А. Івченко, А. Кові, Р. Зорівчак, Ю. Прадід, Л. Скрипник, В. Ужченко, Д. Ужченко). Розкриття багатогранності та динамічності фразеологічної підсистеми мови прискорило перехід до поліаспектного підходу [1] «в парадигмальному просторі сучасної лінгвіс-

тики» [2, с. 149], хоча «повсякчас виникає необхідність звертати увагу на певний аспект вивчення цього об'єкта й більше чи менше абстрагуватися від інших (що природно в науці), незважаючи на взаємопов'язаність різних площин вивчення, зумовлених єдністю наукового об'єкта» [3, с. 16]. Від визначеності вченого щодо парадигми дослідження залежить стрункність наукової концепції, коректність обраної методології та обґрунтованість висновків.

Актуальність статті зумовлена інтегративним характером сучасної науки, опануванням нових галузей і способів пізнання, упровадженням міждисциплінарних методів у практику філологічних досліджень.

Мета статті полягає в систематизації наявних підходів і напрямів вивчення фразеології, визначенні їх переваг, можливостей та обмежень.

Основні завдання статті: оглянути актуальні напрями дослідження фразеології, узагальнити міжнародний досвід та окреслити перспективи подальших розвідок у цій галузі лінгвістики.

Об'єктом вивчення є класичний і неklasичний підходи до аналізу фразеологічної мікросистеми мови, а **предметом** – ефективність цих підходів для її комплексного аналізу.

Матеріал дослідження, який становлять наукові праці з проблем фразеології (к. ХХ ст. – донині), проаналізовано за допомогою комплексу **методів та методик**: *методу критичного аналізу* задля виявлення інформації стосовно аспекту та результатів вивчення фразеологізмів, а також реконструкції загального стану теорії фразеології, *гіпотетико-індуктивного методу* для узагальнення фактів і наукових гіпотез, *системного методу* для з'ясування інтегративних зв'язків у наявних концепціях, *теоретичних методів* (складання бібліографії, реферування), а також *методу порівняння* для виявлення спільного та відмінного у досліджуваних даних.

Запропонована розвідка поглиблює уявлення стосовно сучасного стану та перспектив розвитку теорії фразеології.

Виклад основного матеріалу дослідження. Мовознавці, які дотримуються класичного підходу, продовжують довготривалі дискусії стосовно термінологічної стрункості та критеріїв уналежнення тих чи інших виразів до фразеологічної підсистеми. Існують не зовсім суперечливі (хоча й різні) погляди на категорії, позначені термінами *фразеологізм* / *фразеологічний вираз* (*phraseologism, phraseological expression*), *усталений* / *стійкий вираз* (*set expression*), *ідіома* (*idiom*), *(обмежена) колокація* (*(restricted) collocation*), *багатослівний вираз* (*multi-word expression*) [1, с. 3–110; 4, с. 75; 5, с. 9–18, 123–150; 6, с. 20; 7, с. 21; 8, с. 10; 9, с. 12–17].

Протилежними є позиції стосовно інтеграції паремій у коло фразеології. Лінгвісти наголошують, що прислів'я та приказки – різновид «комунікативних» [10, с. 136; 11] фразеологічних одиниць. Альтернативна концепція постулює пареміологію та фразеологію як взаємодоповнювальні, але незалежні галузі, одна з яких має етнографічне/антропологічне спрямування і досліджує такі малі форми фольклорних текстів, як прислів'я та приказки [12, с. 3; 13, с. 58].

Прийняття рішення на користь тієї чи іншої типології фразеологізмів не має принципового значення для теорії мови в цілому, але іноді впливає на розв'язання прикладних проблем, зокрема перекладознавчих [14].

Зростання інтересу до фразеології різних мов стимулювало стрімке збільшення праць типологічного та порівняльно-історичного спрямування. Синхронічна площина розкриває специфіку семантичної параметризації фразеологічних підсистем, продуктивність окремих підгруп, ступінь експліцитності вираження значень, різноманітність метафоричних переносів [14, с. 191–206, 275–292; 15–17] (див. також праці М. Азимової, М. Жуйкової, К. Мізіна, О. Сошко). Так, різні за морфологічною будовою дієслова руху активно залучаються до процесів фразеологізації в багатьох мовах (І. Патен, Н. Тодорова, Т. Беннет), тим часом у китайській мові вони представлені простими лексемами [18, с. 21]; дієслова з локативним значенням частотні у фразеології індоєвропейських мов, на відміну від якутської (алтайська сім'я) [19, с. 10]. Кольоративи також не зовсім однаково поширені у складі фразеосистем різних мов: у германських та слов'янських мовах трапляються назви білого, чорного, червоного, зеленого, синього, коричневого, сірого кольорів, тоді як у якутській [т.с., с. 11] – лише чорного та білого.

Діахронічна площина досліджень дозволяє збагнути історичну динаміку фразеологічних підсистем: джерела й шляхи їх формування (В. Денисюк, О. Юрченко), продуктивність фразеогруп у різних стилях (В. Денисюк, І. Черевко), активність функціонування одиниць упродовж тривалих періодів, структурні та семантичні зміни одиниць, а також їх варіанти, що містять такі модифікації, які спрямовують конотативне забарвлення фразеологізмів (В. Денисюк). Оскільки об'єктом дослідження, як правило, обирається окрема група виражальних засобів (усталені вирази із соматизмами, кольоративами, термінами спорідненості тощо) або лексико-семантична чи фразеотематична група (фраземи на позначення руху, зовнішності, характеру, емоцій тощо), порівняльно-історичним розвідкам зазвичай бракує обсягу аналізованого матеріалу і, як наслідок, пояснювальної сили.

Типологічні розвідки мають значні переваги для встановлення мовних універсалій, спільних елементів симболарію культури. Виявлено 280 ідіом зі спільними структурними та семантичними ознаками, які активно функціонують у більше ніж 80 мовах [20; 21] завдяки культурним контактам, соціальній взаємодії, перекладу релігійних текстів різними мовами, встановленню інтертекстуальних зв'язків та поширенню англійської мови у світі. Хоча результати порівняльних досліджень дозволяють створити цілісну картину спільної для багатьох мов фразеології, вони здебільшого орієнтовані на джерела та чинники інтернаціоналізації цих одиниць. Без урахування когнітивного та етнопсихолінгвістичного й лінгвокультурологічного аспектів [22; 23] не можна пояснити формування образних основ міжмовного ядра та специфічної фразеології.

Лінгвокогнітивний підхід наближає до розкриття закономірностей людського мислення, формування асоціацій, співвідношення універсального та специфічного у мовних картинах світу. Зміщення фокусу дослідницької уваги з категорій фразеології та дескриптивної репрезентації фактів у бік проблеми співвідношення внутрішньої форми та актуального значення одиниць стимулювало розуміння того, що образний складник ідіом, який, на думку А. Баранова та Д. Добровольського [24, с. 21], хоча і не впливає на актуальне значення одиниць, однак залишається важливою частиною змістового плану. Так, фразеологізми слід уважати «не тільки суто мовним феноменом, а й когнітивним» [т.с.]. Очевидно, що мовні універсалії, зокрема фразеологічні, ґрунтуються на спільних для різних груп мовців концептуальних сферах і базуються на загальнолюдських операціях мислення, а джерелом фразеологізованих значень слугують не переосмислені значення складників фразеологічних зворотів, а типізовані знання про різні феномени та ситуації. Знання і враження про світ утілено в когнітивних структурах (статичних і динамічних фреймах чи їх інтеграціях).

Компактною фреймовою організацією знання можна пояснити те, чому міжмовна фразеологічна конгруентність (“cross-linguistic congruence”) не обмежується контактними ситуаціями. У дослідженні Т.О. Козлової [25, с. 94–104] доведено, що універсальність базових когнітивних структур – це потужний чинник полігенезу фразеологізмів не тільки на міжмовному (“external”) рівні, а й на міжваріантному (“internal”) в системі поліцентричної англійської мови. Згідно з результатами цієї розвідки універсальні аспекти перцепції й психології мовців, пластичність схем-образів, економія когнітивних зусиль, пріоритетність семіотичних засобів, які спрощують де/кодування інформації, дія аналогії також є впливовими.

Лінгвокультурологічний підхід фокусує увагу на своєрідності образів, утілених у фразеології, розкриває національно-культурні стереотипи, етнічний колорит, складники архетипів, міфологій, традицій, цінностей чи антицінностей у внутрішній формі одиниць (Ж. Краснобаєва-Чорна). Результати лінгвокультурологічних розвідок продемонстрували взаємозв'язки культурних еталонів і символів з асоціативно-образним складником культури, співвідношення між культурною традицією та моделями метафоризації (В. Телія). Яскраві приклади наведені у працях, присвячених аналізу метафор, що втілюють симптоматичні ознаки почуттів фразеологічними засобами різних мов (П. Ішида, О. Літінська, В. Паленга, З. Маалей, Ф. Меньє, С. Шарма): в арабській, англійській, німецькій, російській, українській фразеології гнів представлено як кипіння, вулкан, втрату зору, спалахи блискавки, перетинання межі, а в японській – як забруднення, пожежу, біль у животі тощо.

Лінгвокультурологічний аналіз фразеології дозволяє реконструювати опорні терміни культури, культурні моделі світобачення та колективні уявлення, закріплені у свідомості мовців, описати фразеологічні одиниці як лінгвальні експоненти знаків культури. Таке трактування стійких виразів поєднує лінгвокультурологічний та семіотичний підходи. Кореляції ж між процесами концептуалізації та культурно значущими ознаками реалій життя, кванти знання, закарбовані у фразеологізмах, є спільним предметом уваги лінгвокультурологів та лінгвоконцептологів.

Аналіз універсального та культурно-специфічного у фразеології різних мов суттєво поглиблює розуміння особливостей функціонування стійких виразів та їх ролі в комунікації. Орієнтація сучасної фразеології на розв'язання проблем ідіостилістики, індивідуально-авторських трансформацій усталених виразів дозволяє розкрити національні лінгвально-ментальні дискурси та комплекси. Ця площина пов'язана не лише з вивченням формального та семантичного варіювання фразеологізмів, а й із розкриттям особливостей формування культурного коду, ідіостилію мовців. Плідною є синергія когнітивного, лінгво-прагматичного та лінгво-стилістичного аспектів (Н. Голікова, Л. Коткова, І. Сидоренко) для розробки проблем взаємодії фразеологізмів з іншими вербальними і невербальними засобами, їх системного та оказіонального варіювання, ролі у розгортанні концептуально-сміслового й образно-виражального простору текстів різних жанрів, об'єктивації дискурсивних образно-сміслових домінантних опозицій, значення для виразної репрезентації індивідуально-авторської мовної картини світу та реалізації індивідуально-авторського мовотворення. Аналіз ідіостильових особливостей фразе-

ологізмів засвідчує співвідношення авторського фразеологічного фонду та загальнонаціонального мовного надбання (Т. Цимбалюк-Скопненко).

Останнім часом міждисциплінарні розвідки в галузі фразеології здебільшого мають прикладну орієнтацію. Проблематика комп'ютерної та корпусної фразеології [26–28] охоплює проектування й призначення лінгвістичних баз даних у фразеографії та фразеологічній термінографії, комп'ютерну обробку та переклад багатослівних виразів, реалізацію потреб викладання та вивчення мови.

Висновки і перспективи дослідження. Систематизація чинних підходів і напрямів вивчення фразеології дозволяє дійти висновків стосовно їх можливостей та обмеження. Найбільшої уваги потребує поліаспектне дослідження фразеології, яке забезпечує комплексність аналізу цих одиниць, дозволяє встановити структурно-семантичні та дискурсивні особливості стійких виразів, розкрити їх семіотичний потенціал, відстежити механізми збереження культурно вагомої інформації в компактній формі.

Подальші розвідки доцільно спрямувати на комплексний аналіз фразеологізмів конкретних мов, зокрема поліетнічних систем. Міждисциплінарне вивчення фразеології забезпечить глибше розуміння тенденцій до формування фразеологічних систем, їх історичну динаміку, умови, чинники та механізми розвитку.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Phraseology: An Interdisciplinary Perspective* / ed. by S. Granger, F. Meunier. Amsterdam, Philadelphia : John Benjamins Publishing Co, 2008. 422 p.
2. Селиванова Е.А. Новые подходы к изучению фразеологии в парадигмальном пространстве современной лингвистики. *Слово. Символ. Текст: сб. науч. тр.* / общ. ред. Е.С. Снитко, Л.П. Дядечко. Киев : КНУ им. Тараса Шевченко, 2006. С. 149–156.
3. Федоров А.В. Основы общей теории перевода (лингвистические проблемы) : учеб. пособие. Санкт-Петербург : Филологический факультет СПбГУ; Москва : ООО Издательский Дом «ФИЛОЛОГИЯ ТРИ», 2002. 416 с.
4. Bartsch S. Structural and Functional Properties of Collocations in English: A Corpus Study of Lexical and Pragmatic Constraints on Lexical Co-occurrence. Tübingen : Gunter Narr Verlag, 2004. 244 p.
5. *Defining Collocation for Lexicographic Purposes: From Linguistic Theory to Lexicographic Practice* / ed. by Orlandi A., Giacomini L. Bern, Berlin, etc. : P. Lang, 2016. 328 p.
6. Knappe G. Idioms and Fixed Expressions in English Language Study Before 1800: A Contribution to English Historical Phraseology. Berlin : P. Lang, 2004. 664 p.
7. Men H. *Vocabulary Increase and Collocation Learning: A Corpus-Based Cross-sectional Study of Chinese Learners of English*. Shanghai : Springer, 2017. 206 p. <https://doi.org/10.1007/978-981-10-5822-6>
8. *Phraseological Units: Basic Concepts and Their Application* / ed. by Allerton D. J., Nesselhauf N., Skandera P. Basel : Schwabe, 2004. 188 p.
9. *Phraseology and Culture in English* / ed. by Skandera P. Berlin : Walter de Gruyter, 2007. 520 p.
10. Graustein G., Neubert A. *Trends in English Text Linguistics*. Berlin : Akademie der Wissenschaft der DDR, Zentralinstitut für Sprachwissenschaft, 1979. 168 p.
11. Klein J. R., Lamiroy B. Collocations, expressions figées, phrases situationnelles, proverbes. *L'Information grammaticale*. 2016. No 148 (janvier). P. 15–20.
12. Saayman W. A. *Embracing the Baobab Tree: The African Proverb in the 21st Century*. Pretoria : University of South Africa, 1997. 269 p.
13. *Perspectives on Israelite Wisdom: Proceedings of the Oxford Old Testament Seminar* / ed. by Jarick J. New York : Bloomsbury, 2018. 400 p.
14. Kovács G. About the Definition, Classification, and Translation Strategies of Idioms *Acta Universitatis Sapientiae, Philologica*. 2016. 8, 3. P. 85–101. DOI: 10.1515/ausp-2016-0033
15. *Contrastive Phraseology: Languages and Cultures in Comparison* / ed. by Mollica F., Ramusino P. C. Cambridge : Cambridge Scholars Publishing, 2020. 596 p.
16. *Multiword expressions: Insights from a multi-lingual perspective (Phraseology and Multiword Expressions 1)* / ed. by Sailer M., Markantonatou S. Berlin : Language Science Press, 2018. 336 p. DOI:10.5281/zenodo.1182583
17. Hovhannisyan A., Ghazaryan R. Morphological Classification of Idioms in English and Armenian. *Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences*. 2018. VI(30). P. 22–26. doi.org/10.31174/SEND-HS2018-184VI30-05
18. Lin J. *Encoding Motion Events in Mandarin Chinese: A cognitive functional study*. Amsterdam : John Benjamins Publishing Company, 2019. 209 p.
19. Николаева Т.Н. Типологическая параметризация компаративной фразеологии современного якутского и немецкого языков : автореф. дис. ... канд. филол. наук : 10.02.20. Якутск, 2003. 23 с.
20. Piirainen E. *Widespread idioms in Europe and beyond: toward a lexicon of common figurative units*. Frankfurt a.M. : Peter Lang, 2012. 591 p.
21. Piirainen E., Balazsi J. A. *Lexicon of common figurative units: widespread idioms in Europe and beyond*. Frankfurt a. M. : Peter Lang, 2016. 778 p.

22. Селіванова О.О. Нариси української фразеології (психоконгнітивний та етнокультурний аспект). Київ, Черкаси : Брама, 2004. 276 с.
23. Sedykh A. P., Amatov A. M., Bessedina N. A., Ogneva E. A., Nagorny I. A. Idioms in the framework of linguistic typology, culture and mentality. *Journal of Language and Literature*. 2016. Vol. 7. No. 4. P. 77–80. DOI : 10.7813/jll.2016/7-4/14.
24. Баранов А.Н., Добровольский Д.О. Аспекты теории фразеологии. Москва : Знак, 2008. 656 с.
25. Kozlova, T. O. United in diversity: cultural and cognitive grounds for widespread phraseologisms. *Efficiency Level and the Necessity of Influence of Philological Sciences on the Development of Language and Literature*. Lviv-Toruń : Liha-Pres, 2019. P. 91–108. DOI : <https://doi.org/10.36059/978-966-397-170-4/91-108>.
26. Computational and Corpus-Based Phraseology. Second International Conference, Europhras 2017, London, UK, November 13-14, 2017, Proceedings / ed. by Mitkov R. Cham : Springer, 2017. 462 p.
27. MacDonald L. Phraseological Units in a Comparable Corpus of English and Machine Translations of Academic Writing. 2015. DOI : 10.13140/RG.2.1.2999.1845
28. Краснобаєва-Чорна Ж. В. Особливості проектування та функційне призначення лінгвістичних баз даних у фразеології, фразеографії та фразеологічній термінографії. Лінгвістичні студії. 2018. Вип. 35. С. 164–169.
6. Knappe, G. (2004). *Idioms and Fixed Expressions in English Language Study Before 1800: A Contribution to English Historical Phraseology*. P. Lang.
7. Men, H. (2017). *Vocabulary Increase and Collocation Learning: A Corpus-Based Cross-sectional Study of Chinese Learners of English*. Springer, 2017. <https://doi.org/10.1007/978-981-10-5822-6>.
8. Allerton, D. J., Nesselhauf, N., & Skandera, P. (Eds.). (2004). *Phraseological Units: Basic Concepts and Their Application*. Schwabe.
9. Skandera, P. (Ed.). (2007). *Phraseology and Culture in English*. Walter de Gruyter.
10. Graustein, G., & Neubert, A. (1979). *Trends in English Text Linguistics*. Akademie der Wissenschaft der DDR, Zentralinstitut für Sprachwissenschaft.
11. Klein, J. R., & Lamiroy, B. (2016). Collocations, expressions figées, phrases situationnelles, proverbes. *L'Information grammaticale*. 148 (janvier), 15-20.
12. Saayman, W. A. (1997). *Embracing the Baobab Tree: The African Proverb in the 21st Century*. University of South Africa.
13. Jarick, J. (Ed.). (2018). *Perspectives on Israelite Wisdom: Proceedings of the Oxford Old Testament Seminar*. Bloomsbury.
14. Kovács, G. (2016). About the Definition, Classification, and Translation Strategies of Idioms. *Acta Universitatis Sapientiae, Philologica*. 8(3), 85–101. DOI : 10.1515/ausp-2016-0033
15. Mollica, F., Ramusino, P. C. (Eds.). (2020). *Contrastive Phraseology: Languages and Cultures in Comparison*. Cambridge Scholars Publishing.
16. Sailer, M., & Markantonatou, S. (2018). *Multiword expressions: Insights from a multi-lingual perspective (Phraseology and Multiword Expressions I)*. Language Science Press. DOI : 10.5281/zenodo.1182583
17. Hovhannisyan, A., & Ghazaryan, R. (2018). Morphological Classification of Idioms in English and Armenian. *Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences*. VI(30), 22-26. doi.org/10.31174/SEND-HS2018-184VI30-05
18. Lin, J. (2019). *Encoding Motion Events in Mandarin Chinese: A cognitive functional study*. John Benjamins Publishing Company.
19. Nikolaeva, T. N. (2003). *Typological parametrization of phraseology in the contemporary Yakut and German languages [Tipologicheskaya parametrizatsiya komparativnoy frazeologii sovremennogo yakutskogo i nemetskogo yazykov]*. [Synopsis of PhD theses]. Yakutsk University.
20. Piirainen, E. (2012). *Widespread idioms in Europe and beyond: toward a lexicon of common figurative units*. Peter Lang.

REFERENCES

1. Granger, S., & Meunier, F. (Eds.). (2008). *Phraseology: An Interdisciplinary Perspective*. John Benjamins Publishing Co.
2. Selivanova, Ye. A. (2006). New approaches to studying phraseology in the paradigms of contemporary linguistics [Novye podkhody k izucheniyu frazeologii v paradigmal'nom prostranstve sovremennoy lingvistiki]. In Snitko, Ye. S., & Dyadechko, L. P. (Eds.). *Slovo. Symvol. Tekst*, (pp. 149–156). Taras Shevchenko National University of Kyiv.
3. Fedorov, A. V. (2002). *The fundamentals of the general theory of translation (linguistic issues) [Osnovy obshchey teorii perevoda (lingvisticheskie problemy)]*. Filologicheskii fakul'tet SPbGU; OOO "Izdatel'skiy Dom" "FILOLOGIYA TRI".
4. Bartsch, S. (2004). *Structural and Functional Properties of Collocations in English: A Corpus Study of Lexical and Pragmatic Constraints on Lexical Co-occurrence*. Gunter Narr Verlag.
5. Orlandi, A., & Giacomini, L. (Eds.). (2016). *Defining Collocation for Lexicographic Purposes: From Linguistic Theory to Lexicographic Practice*. P. Lang.

21. Piirainen, E., & Balazsi, J. A. (2016). Lexicon of common figurative units: widespread idioms in Europe and beyond. Peter Lang.
22. Selivanova, O. O. (2004). Essays on Ukrainian phraseology (psycho-cognitive and ethocultural aspects [Narysy ukrainskoi frazeolohii (psykhokonhnityvnyi ta etnokulturnyi aspekt)]. Brama.
23. Sedykh, A. P., Amatov, A. M., Bessedina, N. A., Ogneva, E. A., & Nagorny, I. A. (2016). Idioms in the framework of linguistic typology, culture and mentality. *Journal of Language and Literature*. 7(4), 77–80. DOI : 10.7813/jll.2016/7-4/14
24. Baranov, A. N., & Dobrovolskij, D. O. (2008). *Aspects of the theory of phraseology [Aspekty teorii frazeologii]*. Znak.
25. Kozlova, T. O. (2019). United in diversity: cultural and cognitive grounds for widespread phraseologisms. In *Efficiency Level and the Necessity of Influence of Philological Sciences on the Development of Language and Literature* (pp. 91–108). Liha-Pres. DOI : <https://doi.org/10.36059/978-966-397-170-4/91-108>.
26. Mitkov, R. (Ed.). (2017, November 13-14). *Computational and Corpus-Based Phraseology*. Second International Conference, Europhras 2017. London.
27. MacDonald, L. (2015). *Phraseological Units in a Comparable Corpus of English and Machine Translations of Academic Writing*. DOI:10.13140/RG.2.1.2999.1845
28. Krasnobaieva-Chorna, Zh. (2018). Design features and functional purpose of linguistic databases in phraseology, phraseography and phraseological terminography [Osoblyvosti proektuvannia ta funktsiine pryznachennia lnhvistychnykh baz danykh u frazeolohii, frazeohrafii ta frazeolohichnii terminohrafii]. *Linhvistychni Studii*. 35, 164-169.